

ER IS EEN NIEUWE NEDERLANDSE FSC®-STANDAARD

Augustus 2018 is de nieuwe Nederlandse FSC-standaard goedgekeurd door FSC international. FSC-gecertificeerde boscigenaren zullen uiterlijk per 1 juni 2020 aan de nieuwe eisen moeten voldoen. In dit document wordt in het kort beschreven wat de belangrijkste uitgangspunten en veranderingen zijn.

Ambitie

FSC wil meerwaarde bieden en is er dus niet op uit om simpelweg het bestaande beheer te certificeren. Daarom zijn er ook eisen opgesteld die bij sommige boscigenaren vragen om aangescherpt beheer. Zo behoudt het FSC-certificaat z'n maatschappelijke relevantie en vorm het een goed visitekaartje voor de boscigenaar.

Zo wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan het voorkomen van bodemverdichting, afvoer van tak- en tophout en de bestrijding van invasieve, uitheemse soorten. Aan de andere kant zijn er geen eisen opgenomen voor onderwerpen die weliswaar belangrijk zijn, maar waarvan de praktijk onafhankelijk van FSC de goede kant op gaat (bijvoorbeeld aandeel inheemse bomen).

*Met FSC moet een gecertificeerde boscigenaar zich positief kunnen onderscheiden. In de nieuwe standaard zijn daarom ambitieuze eisen gesteld, bijvoorbeeld op het gebied van bodemverdichting.
(Foto: Robbie Goris)*

Wetgeving

In de nieuwe FSC-standaard is er voor gekozen om geen eisen op te stellen voor onderwerpen die bij wet geregeld zijn en voldoende worden nageleefd. De kracht van FSC is immers dat het meerwaarde biedt ten opzichte van de bestaande wetgeving. De auditor onderzoekt naleving van wetgeving globaal, waarbij hij uiteraard de ogen niet sluit en bij twijfel aanvullend onderzoek doet.

Waarom certificeren?

Het (laten) certificeren van bosbeheer kost tijd en aandacht. Waarom al die moeite doen terwijl het bosbeheer in Nederland grosso modo goed geregeld is?

- Door FSC-certificering maakt een beheerder z'n keuzes expliciet.
- Voor de buitenwereld (klanten, betrokkenen) wordt zichtbaar dat de bosbeheerder aan goed bosbeheer werkt.
- FSC-certificering kan daadwerkelijk tot verbetering in het beheer leiden (bodemverdichting, bestrijding van invasieve soorten, beheer van High Conservation Values).
- Het beheer wordt beoordeeld door een 'derde partij'.
- Certificering wordt ook beschouwd als een vorm van solidariteit: als we certificering verlangen van landen in het zuiden kunnen we zelf niet achterblijven.
- Er zijn steeds meer marktpartijen die om gecertificeerd hout vragen.
- Het FSC-keurmerk heeft een grote bekendheid en is daarmee van waarde voor de boscigenaar.

Normeren

Bosbeheer is en blijft maatwerk, want het is afhankelijk van een groot aantal factoren, zoals beheerdoelstellingen, bosgeschiedenis, abiotische factoren en omgeving. Een belangrijke taak van certificeren is echter het normeren van activiteiten. Dit kan strijdig zijn met de vrijheid van boseigenaren om keuzes te maken die passen bij hun bosbezit. Gedetailleerde normen blijken ook sterk dogmatisch te kunnen werken en soms zelfs vakkundig werken in de weg te staan. Daarom is er voor sommige onderwerpen voor gekozen om geen strakke richtlijnen voor te schrijven. Bouseigenaren moeten in plaats daarvan een duidelijke visie en werkwijze opstellen voor een bepaald onderwerp en dit in de praktijk uiteraard ook uitvoeren (o.a. biodiversiteit, bosverjonging, houtoogst en erfgoed). De verwachting is dat er door de gevolgde werkwijze bij audits meer inhoudelijk discussies plaats zullen vinden over het gevoerde beheer. Een audit heeft daarmee meerwaarde voor de beheerder (en is veel meer dan het afwerken van een checklist).

Bouseigenaren dienen een strategie te ontwikkelen voor de instandhouding van erfgoed. Op de foto een historische grenswal. (foto: Patrick Jansen)

Audit

Het is belangrijk dat zowel een gecertificeerde bouseigenaar als een auditor goed weten hoe een bepaalde eis moet worden gecontroleerd. Daarom beschrijft de standaard welke auditmethoden gebruikt moeten worden. Hierbij is onderscheid gemaakt in de volgende auditmethoden:

- Veldcontrole
- Administratieve controle
- Interview met beheerder, medewerkers, stakeholders
- Consultatie

De auditor dient zich in principe te houden aan de voorgeschreven auditmethoden. Als een auditor echter op basis van de voorgeschreven auditmethoden twijfels heeft, dan kan hij er natuurlijk voor kiezen om aanvullend onderzoek te doen.

Foto Staatsbosbeheer

En de administratieve lasten?

In de vorige standaard werd veel nadruk gelegd op administratieve controles. Om de administratieve lasten terug te dringen is vooral voor andere methoden gekozen. De nadruk ligt bij veldcontroles in de veronderstelling dat daarmee het beste beoordeeld kan worden of het beheer daadwerkelijk voldoet aan de eisen van FSC.

Meer informatie

De nieuwe FSC-standaard vindt u op: www.fsc.nl/bosbeheer-standaard